СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXX. — Число 290. — Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 14. грудня, 1922. — VOL. XXX. — No. 290. — Jersey City, N. J., Thursday, December 14, 1922. — THREE CENTS

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ! Прийміть сейчас участь в боротьбі проти польського наїзду у Східній Галичині, жертвами на Фонд Негайної Допомоги!

ФАРМЕРСЬКИЙ БЛЬОК ПОСТАНОВЛЯЄ ЗВАЛИТИ КОРАБЕЛЬНИЙ ЗАКОН

ВАШИНҐТОН, 12. грудня. — Сенатор Брукгарт дав до пізнання сенаторам, що йому обіцяло 50 сенаторів, себто більше як половина сенату, голосувати за усуненнєм з порядку дня законопроекта про корабельну субсидію та поставити на порядок нарад справу кредиту фармерам.

Вістка вказує на поважні трудности, які ждуть уряд при перепертю закона про допомогу корабельним фірмам.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ГОТОВІ ВМІШАТИСЯ В ЕВРОПЕЙСЬКІ КЛОПОТИ

ВАШИНҐТОН, 12. грудня. — З Білого Дому дали до зрозуміння, що американський уряд ладиться до якогось виступу в справі полагодження европейського замішання.

Натяк уряду має велике значінє з огляду на розбитте лондонської конференції.

ПЛЯНУЮТЬ ЩЕ ОДИН БЛЬОК В НАЙБЛИЗЧІМ КОНҐРЕСІ

КЛИВЛЕНД, Огайо, 12. грудня. — Конференція для Поступової Політичної Акції, яка відбуває тут вже другий день своїх нарад, постановила нині утворити в слідуючім конґресі так званий народний бльок.

Для осягнення своєї цілі конференція постановила удосконалити свою організацію так, щоби в найблизчих місяцях обєднати коло поступової програми всі робітничі, фармерські партії та поступові групи та виступити яко одноцільна сила при слідуючих виборах президента Злучених Держав та при рівночасних виборах сенаторів та конґресменів.

На конвенції виринула була також думка зорґанізувати радикальну робітничу партію, але проект не дістав більшости голосів.

БОЛЬШЕВИКІВ ВИКИНУЛИ.

Нинішні наради конференції почалися з того, що конференція викинула делеґатів комуністичних організацій. Представників комуністичної партії, що вкривається під назвою робітничої партії Америки, та делеґатів „молодечої робітничої ліґи" веріфікаційний комітет не пустив на салю на тій основі, що сі організації не годяться зі засадами, висказаними в програмі конференції. Коли представники „робітничої партії" таки ввійшли на салю без запрошень, господар салі їх викинув.

ЗНОВА ДЕБАТА НАД ПРОГИБІЦІЄЮ

ВАШИНҐТОН, 12. грудня. — В сенаті виринула знова справа прогибіції, бо перед палату доставлено знов справу признання прогибіційному урядови суми 9 міліонів долярів на кошти виконування прогибіційного закона.

Підчас дебати сенатор Брусард з Луїзіяни виголосив остру промову проти прихильників прогибіції. Межи иншим він заявив, що адвокат Анти-Сальунової Ліґи, котра веде акцію за прогибіцією, упевняв присутних на одних публичних зборах, що всякі зусилля завести обмеження прогибіційного закона будуть безуспішні, бо Анти-Салунова Ліґа має в своїй власти цілий конґрес. Сенатор висказався, що на тій основі адвокат Ліґи повинен би бути потягнений до карної відвічальности за обиду конґресу. Брусард заявив також, що всі майже судді, котрі карають підсудних за переступленнє прогибіційного закона, є самі пяницями.

ВЖЕ ХОЧУТЬ ВЖИВАТИ ЛІТАКІВ У ВІЙНІ ПРОТИ МУНШАЙНЕРІВ

МАВНТ СТЕРЛІНҐ, Кентакі, 12. грудня. — Федеральні прогибіційні власть задумують вислати проти гірських муншайнерів, що вбили вже двох прогибіційних аґентів, цілу армію урядників. До битви має піти 500 прогибіційних аґентів, з машиновими крісами та літаками до кидання бомб.

ПЕРШЕ ПЕРЕСЛУХАННЄ В СПРАВІ ОБЖАЛОВАННЯ МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА

ВАШИНҐТОН, 12. грудня. — Перед судовим комітетом палати послів відбулося нині перше переслухання в справі обжалования ґенерального прокуратора Доґерті конґресменом Келером.

По довгій дебаті комітет постановив переслухати наперед свідків на закиди, що ґенеральний прокуратор надужив своєї власти, коли іменував одного Вілієма Бернса до слідчого уряду департаменту та коли він вистарався в шікаґовськім суді судову заборону проти зелізничих робітників. В справі Бернса переслухано Джейкса Фінча, адвоката для помилувань при департаменті судівництва; він заявив, що Берис є злочинець, який лишень утечою вратувався від криміналу за свої обманьства при продажі землі. Що він не надається на урядника департаменту, се мали признати два члени Найвисшого Суду Злучених Держав.

НЕ ХОЧУТЬ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ З ПОДАТКОМ

ШІКАҐО, 12. грудня. — Населенне стейту голосувало нині над тим, чи принять нову конституцію, котра мала в собі постанову про нові стейтові приходові податки. Голосуючі заявилися великою більшостю проти конституції.

ПРОТЕСТУЙТЕ!

Українські Громади: Памятайте на мобілізацію в неділю 17 грудня! Висилайте протести проти польських розбоїв до Ваших Сенаторів та Конґресменів! Приготовляйтесь до складання народнього податку! За інформаціями пишіть до: Обєднання, 817 Норт Френклин Стріт, Филаделфія, Па.

СЕРЕДНО-АМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

ВАШИНҐТОН, 11. грудня. — Конференція середно-американських републик не зробила ніяких поважніших кроків.

Справді, на конференції підносилися голоси за обєднанням всіх републик середної Америки в одну конфедерацію, але опісля справу відложено, поки поодинокі уряди не пришлють своїх припоручень в тій справі.

Наконець нині конференція дістала ще одну колоду під ноги, коли представники уряду републики Коста Ріки заявили, що вони резиґнують, бо не мають повного довіря свого уряду. Вони обурилися на розмову костаріканського міністра заграничних справ з представником одної місцевої ґазети.

НОВИЙ ЛІНЧ В ТЕКСАС

СТРІТМЕН, Тексас, 11. грудня. — Товпа білих людий злінчувала тут молодого 25-літного Мурина Джорджа Гея.

Основою лінчу було обжалованнє одної білої жінки, що її хотів знасилувати якийсь Мурин. Хоча вона не пізнала Гея як свого напасника, його арештовано, що деякі сліди малиби справника. Від хвилі його арештовання біле населенне міста проявляло розяренне. Бачучи, що побут арештанта в місцевім арешті небезпечне, поліційні урядники вдалися вивезти арештанта до сусідного міста. По дорозі їх дігнала громада білих з коняк, відобрала арештанта, поставила урядників під збройну сторожу, а сама на їх очах привязала ланцюками Мурина до дерева та подірвала його кулями. Лінчови приглядалося понад тисячу осіб.

ВЕЛИКІ БУРІ НА ОКЕАНІ

Всі кораблі, прибуваючі сими днями до Злучених Держав, приносять вісти про страшні бурі, бушуючі на Атлянтійськім Океані.

Наслідком бурі всі кораблі спізняються. Корабель „Карнанія" спізнилася о 24 години, французький корабель „Сальва" о 20 годин. Корабель „Селтик" їхав від самої Ірляндії аж до Америки бурливим морем.

БИТВА МЕЖИ МУНШАЙНЕРАМИ ТА ПРОГИБІЦІЙНИМИ АҐЕНТАМИ

ФРЕНЧБЕРҐ, Кентакі, 11. — Прогибіційним аґентам, що хотіли арештувати горстку „муншайнерів", котрі обороняються з рушницями в руках в гірських печерах, ще не потрафили побороти гірняків. Нині прогибіційні аґенти відступили з гір, лишивши там трупи двох прогибіційних аґентів: Роберта Дафа та Давида Тредвея.

На чолі громадки „муншайнерів" мають стояти братя Болярди. Мають вони мати в горах подостатком амуніції, рушниць далекострілних, куль, револьверів та всякої другої зброї. Вони стріляють до своїх противників з великої віддалености; заким урядник зложиться до стрілу, вони продають без сліду. Прогибіційні урядники покищо покинули боротьбу проти них, уважаючи, що боротьба серед таких умов є чистим самовбийством.

Ґубернатор стейту оголосив, що уряд дасть 500 долярів надгороду за доставленнє кождого з Болардів.

ЗІ СТРАЙКОВОЇ БОРОТЬБИ

Велика лава присяжних судів в Ню Йорку постановила в понеділок обжалувати 19-літнього Вімієма Лінніца за вбийство Бенеміна Левінського.

Як кажуть урядники кравецької юнії, убийство було виплином страйкової боротьби, бо убитий мав бути страйкарем, а вбийника мали намовити до злочину властителі карвецької фірми.

КОРАБЕЛЬ В ОГНИ

Стації бездротного телеграфу переловили бездротну телеґрафічну депешу, вислану американським кораблем „Істерн Ґлейд", в якій він повідомляє, що він горить на повнім морю. Пожар має поширятися дуже скоро. Йому на поміч має поспішати корабель „Альмансона".

Корабель „Істерн Ґлейд" їде з Ню Йорку до південної Африки.

ЖИТТЄ В АМЕРИКАНСЬКИХ МІСТАХ ДОРОЖІЄ

Департамент праці видав перегляд цін поживи в 21 великім американськім місті. Звіт сягає по день 15. падолиста і показує що на 21 місто 20 зазнало в послідним місяци подорожінє окорму.

В Ню Йорку, Філядельфії, Денвері та Бриджпорті подорожінє виносило 3 процент, в Клівленді, Індіянополисі, Мілуокі, Нюарку, Ню Гейвені, Манчестері, Норфовку та Портленді 2 процент, а других містах 1 процент.

ХОЧУТЬ ПІДВИСШАТИ ПЕНСІЮ АМЕРИКАНСЬКИМ ПРЕДСТАВНИКАМ

Секретар стейту Гюз заявився за проектом закона, внесеного в конґресі конґресменом Роджерсом, на основі котрого малоби підвисшитися пенсії американським представникам за границею.

ПОБОЖНА ЧИ БОЖЕВІЛЬНА?

Нюйорський суддя Болдвин розбирав в понеділок справу пані Бравн, котру пізнав властитель дому, в котрім вона мешкає, за те, що вона не платила йому комірного вже кілька місяців. Переслухавши справу, суддя рішив, що пізнана має заплатити рент або забиратися з мешкання.

Ледво пізнана вчула присуд, як вона сейчас розложила в суді перед собою маленький складаний столик, засвітила свічки, положила ікону, налляла води в мисочку, зняла черевики та панчохи, станула в миску босими ногами й стала молитися. Її муж, що прийшов з нею до суду, став попри неї і собі почав молитися. Суддя не переривав небувалої церемонії через довший час, але наконець все йому сприкрилося, і він приказав перервати молитви та йти дальші зі суджениєм. Побожну Гречанку арештовано та відставлено до шпиталя, щоби переконатися, чи вона припадково не є несповна розумну. В шпиталі вона говорила, що молилася, аби суддя відкликав своє ореченнє.

УКРАЇНЦІ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ВІДНОВИЛИ ЗНОВУ КРОВАВУ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЛЯЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

(Телеґрама филаделфійського дневника „Паблик Леджер").

ВАРШАВА, столиця Польщі, 11. грудня. — Українська боротьба при помочі підпалів і убийств проти Поляків у Східній Галичині, яко протест проти влучення сього краю до Польщі, яку хвилево придавлено під натиском великої сили польського війска, знова розгорілась.

Східно-галицькі тюрми виповнені Українцями, котрі тепер зачали голодовий страйк, домагаючись випущення на волю, бо вони не вважають злочином оборону независимости рідного краю.

АНГЛІЯ ГОТОВА НА ФІНАНСОВІ УСТУПКИ ДЛЯ ФРАНЦІЇ

ЛОНДОН, 12. грудня. — Британський премієр Ендру Бонар Ло заявив нині в палаті громад, що на алянтській конференції в Лондоні він домагався остаточного вирішення справи німецьких воєнних відшкодовань. Велика Британія готова поробити Франції уступки у справі її довгів, які винна Анґлії з часу війни, але вона не згодиться, аби Франція зачинала нову війну проти Німеччини.

В ЛОНДОНІ ЗАСУДЖЕНО ТРИ ЖЕНЩИНИ НА СМЕРТЬ

ЛОНДОН, 12. грудня. — Тутешний судія Шермен протягом 24 годин засудив три женщини на смерть. Вони були обжаловані о вбийство.

Се перший смертний присуд на женщин від 30 літ в Анґлії.

ОТВОРЕННЄ НОВОГО ІРЛЯНДСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. грудня. — Нині відбулось перше спільне засіданнє ірляндського парляменту і сенату, на якому ґенеральний ґубернатор Тімоті Гілі виголосив привітну промову.

Він заявив, що Ірляндія осягнула конституцію, яка сповнила найбільші бажання ірляндських патріотів.

КАЖУТЬ, ЩО ДЕ ВАЛЕРА МАЄ БУТИ ЗАСТРІЛЕНИЙ ПРИ ПЕРШІЙ СТРІЧІ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 12. грудня. — В тутешніх кругах появилась чутка, що ірляндська війскова влада видала наказ сейчас застрілити Імона де Валеру при першій стрічі в домі або серед улиці.

ТУРЕЧЧИНА НЕ ХОЧЕ ПРИЗНАТИ ЖАДНИХ ЗАПОРУК НАЦІОНАЛЬНИМ МЕНЬШОСТЯМ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 12. грудня. — Голова турецької делеґації на близкосхідній конференції, Ісмет паша, заявив, що Туреччина не згодиться признати Вірменам самоуправи в Малій Азії, ані загалом жадних окремих запорук для національних меньшостий в Туреччині. Він теж спротивився предложенню британського міністра закордонних справ Корзона, аби національні меньшости в Туреччині піддати під управу Ліґи Народів.

Вкінці він заявив, що Турки стоять при свому домаганню виміни Греків з Малої Азії за Турків з Македонії.

АМЕРИКА В ОБОРОНІ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНЬШОСТИЙ В ТУРЕЧЧИНІ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 12. грудня. — Американська делеґація заявилась на тутешній близкосхідній конференції за признанням територіяльних закоронок і запоруки свобід для національних меньшостий в Туреччині.

З ЦАРГОРОДА ТУРКИ ОБІЦЮЮТЬ НЕ ВИКИДАТИ ГРЕКІВ

ЛОЗАННА, Швайцарія, 12. грудня. — Турки заявили, що приймають домаганнє Америки і годяться не викидати 300,000 Греків з Царгорода.

СХОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ З ЧУЖИНЦЯМИ

БЕРЛІН, 28. падолиста. (Вл. кор. „Свободи"). — Гурток тутешніх українських студентів улаштував останньої неділі скромний чайний вечір для деяких запрошених осіб. На вечері були представники німецьких студентських організацій, голова міжнародного запомогового християнського союзу п. Бонзей, деякі визначніші чужинці й кількох тутешніх українських громадян, відомих своєю прихильностю та щирою симпатією до наших студентів.

Вечір випав дуже мило й корисно для наших студентів, бо допоміг їм навязати чистотоварискі звязки з представниками тих чужих організацій, од яких у певній мірі залежить матеріяльна і моральна забезпеченість їх студій.

Між іншим, цей вечір дав нагоду познайомитися з двома молодими артистами, які прибули до Берліну для музичних студій. Це — скрипак Роман Придяткевич і піяніст Антін Рудницький, обидва із Східної Галичини. Вони відіграли спільно й поодинці кілька музичних пес і викликали у всіх присутніх щире замилування.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПАМЯТАЙТЕ
НА
ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

Українські громади в Америці! Бороніть Рідний Край, памятайте на Фонд Негайної Допомоги. Складайте жертви громадно і сейчас, а шліть їх до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ФРАНЦУЗЬКЕ ПИТАННЄ ТА АМЕРИКАНСЬКА ВІДПОВІДЬ.

Жорж Клемансо уже виголосив свою послідну промову в Америці. Тепер він може поглянути на плоди своєї праці, на доспіхи своєї акції.

Під певним зглядом він мав доспіх великий. Як писав один визначний американський кореспондент французьких газет, Клемансо звернув на себе увагу більше Американців, як котрийнебудь другий Француз. Про се свідчить факт, що на кождій його промові кожде місце на салі було заздалегідь розхоплене, що кожде його слово було донесене пресою. Безперечно, се доспіх.

Та певно не такого доспіху бажав собі Клемансо. Не бажав він собі повної салі слухачів чи глядачів, що прийшли на нього подивитися як на рідкого тигра або яке друге створіннє, але настроєння великого числа Американців прихильно до своїх плянів. Що бути на салі, вислухати промов, прочитати їх в газеті, або помістити їх дослівно, ще не значить перенятися висказаними поглядами, се видно хочби по тих газетах, що замовили собі статті від Клемансa, і статі поміщали, а відтак в передовицях проти них виступали.

Якийже вислів осягнув Клемансо для своєї політичної кампанії. На скілько він переконав Американців, що Злучені Держави повинні наближитися до політичного зближення з Францією?

Відповідь на се дає один поважний американський тижневик:

„Пан Клемансо не посуває наперед популярностю своїх промов будучої політичної кооперації межи Злученими Державами та Францією. Якраз противно, він утвердив американську публичну опінію в її дотеперішнім становищи, що Америка не повинна брати ніякої політичної відповідальности за европейські події, бо вмішанне в сі справи влажилоб на плечі Америки відвічальність за національні сварки на тім розбитім континенті. Клемансо не зробив нічого, щоби могло зменчити недовіря пересічного Американця до захования Франції від завішення оружжя. Своєю вузкозорістю, своїм неточним умом, своїми видимо занепадаючими умовими силами, своїм заїлим адвокатованнєм та своєю крайною нездібностю зрозуміти мотиви, які піпхнули Злучені Держави до війни, він захопив увагу Американців, але власне тим захопленнем найбільше підорвав справу французько-американського політичного зближення".

Инчий політичний письменник писав про нього так:

„Він відїде від нас, нагромивши нас отверто і по приятельськи; поїде відай серед нашого подиву, може навіть з нашою любовю, але поїде, не переконавши нас; він поїде, лишивши в нашій памяти образ куцої, білої, неустрашимої постати з закривленими як мечі вусами, яко повне уособленнє тих нельових сил, що ворожать війну".

Людина, котрій на пращанне кидають такі глумливі слова, не може похвалитися справдішним доспіхом. Клемансо вертає до Европи з кабзою, набитою американськими долярами, зібраними з повних салі відчитовки та зі своїх писань, але політичного успіху, за яким приїхав, він не мав. Злучені Держави до французької політики так само далеко тепер, коли не дальше, як вони були перед приїздом Клемансa.

РАТУЙМО КРАЙ МУК, СЛІЗ І КРОВИ!

До тих, до кого не дійшов ще голос розпуки з Рідного Краю, звертаємося з добрим словом:

Чи не чуєте, Браття, що за самі ляцькі вибори загнали ляхи наново 20.000 найкрасших наших братів у тюрми і табори, в тімсамі табори смерти, де вже погинули десятки тисяч Українців від голоду, холоду, побоїв ляцьких жандармів та заразливих хоріб, які ляхи нарочно защіплювали, щоб лекше вигубити українське племя. В тісамі табори, на яких подвірю лежали донедавна цілими місяцями сотки не похованих українських мучеників? Чи не чуєте, Браття, що Рідний Край серед тих страшних мук веде останками сил героїчну боротьбу з наїзником ляхом? Чи Ви не хочете взяти участи в тій боротьбі? Чи Ви маєте совість сказати під теперішню хвилю: Моя хата з краю!?!

Коли ні, коли Ви дійсно добрі і вірні сини нашого народу, та коли Вас стати хоч на дрібну жертву, так зложіть її і перешліть на возвольну боротьбу нашого народу до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

НА СМЕРТЬ СОВІТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Смітясь чи плакати? — Враження американського журналіста з України. — Враження німецького журналіста з Кавказу. — Мартос і... Шевченко.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Скасованнє совітської України викликало досить однодушну оцінку майже у всіх кругах нашого національно-свідомого суспільства. Українська преса в Европі та Америці майже тими самими словами відгукнулась на цю подію. „Комедія є скінчена!" — наче з якоюсь полегкістю промовили всі наші пресові органи.

Нині відгукнулась на цю подію також одна політична організація: закордонний комітет українських с-ерів. І знов стрічаємо ті самі слова і думки: „постанова про скасованнє самостійности України... розкриває імперіялістичну фізіономію московської окупації на Україні і тим самим розплющує очі багатьом легковірним Українцям... на дійсну мету московських походів на Україну, що полекшить консолідацію та організацію сил українського трудового народу"... і так далі в цім самім дусі.

Це все дуже гарно і природно. Природно тому, що в першій хвилі й під свіжим враженнєм звістки про скасованнє совітської України дійсно трудно було утриматись од того, щоб не сказати: „нарешті ця недостойна комедія скінчилась! нарешті впаде полуда з очий тих, що вірили в істнуваннє якоїсь самостійної совітської України! нарешті не буде більше ілюзій що до правдивого характеру червоної господарки на Україні!"...

Мушу признатись: мене самого в першій хвилі охопило таке саме почуття, і я навіть висловив його публично. Але тепер, по кількох тижнях від моменту оголошення самовбивчої постанови ВУЦК-а, той перший настрій починає уступати місце трохи иншому. І гадаю, що не мені одному хочеться тепер глибше поглянути на справу й зясувати її собі в повній незадеканості від усяких „імпульсів".

Не те, щоб жаль брав за совітською Україною. Цур їй та пек! Та „Україна", яка не мала в собі нічого українського, навіть більше — яка була **могилою для всього українського:** для українських діячів, для української культури, для української мови, для цілих верств українського народу, — за такою Україною ніхто з нас не заплаче.

Але виникає питанне: **чому** та совітська Україна була така неукраїнська й **чому** вона так швидко й безславно загинула? Оте „чому" призе й не дає спокою, й тут лежить причина, від чого не тільки тішитись, але й плакати хочеться, коли глибше вдуматись у факт ліквідації совітської України.

Щоб читач мене краще зрозумів, я тут наведу уривок з моєї розмови з одним американським журналістом, який 4 місяці пробув на Московщині та Україні. Журналіст цей (назовемо його мистер Б.) ще в часі війни обзнайомився з українським національним рухом, бувши кореспондентом американських газет на українськім фронті. Тому він і тепер мав отворені очі, й на його оцінку ситуації можна здатися.

Містер Б. оповідає:

— Цей раз я був „по тім боці" не як журналіст, а як ревизор А. Р. А., тому й догляд за мною був не дуже пильний.

На Московщині я мав враженнє, що там совітська влада є в себе вдома. На Україні натомісць зараз видно, що тут совітська влада — чужа. Вона і населенне стоять супроти себе на воєнній стопі, як два ворожих табори. По містах ви не побачите селян, хіба тільки виїмково на базарах. Село відокремилось од міста, живе своїм власним життєм, і совітська влада фактично на село не поширюється.

Національно-українського елементу я на совітській Україні не помітив. Назовні все по містах має характер московський. Українським духом повіяло на мене лише тоді, коли я розшукав пана Ч. (одного нашого спільного знайомого) й зайшов до його кімнати. Тут я побачив оті килими (плахти) й той великий портрет (Шевченка), які я колись бачив у вас у хаті. А як вийшов на вулицю, то знова кругом було все московське...

Стільки містер Б.

А тепер для порівнання — уривок з кореспонденції німецького журналіста Коліна Роса, який щойно повернув з великої кругової подорожи по східній Европі та Азії й містить свої враження у берлінській „Фосовій Газеті". Мій знайомий американський журналіст **є приятелем** Українців і всяких поневолених народів. Колін Рос є навпаки **ворогом** всякого націоналізму й найрадше хотів би бачити колишню Росію знов „єдиною неділимою", байдуже — монархічною, демократичною чи большевицькою. А ось послухайте, що цей ворог націоналізму оповідає про кавказькі совітські республики — Грузію, Вірменію та Азербайджан:

„У всіх трьох республиках націоналізують на життя й смерть Московську мову скрізь одпихають на бік. В Еривані (столиця Вірменії) назви вулиць написані тільки по-вірменськи, у Тифлісі (столиця Грузії) — тільки по грузинськи. Тоді як старше покоління здебільшого розмовляє лише по московськи, молодше поколінне розмовляє вже тільки по вірменськи, грузинськи чи „мусулманськи" (в Азербейджані). Ці мови являються також офіціяльними урядовими мовами.

„Найдужче розвинений національний рух у Грузії. Грузини здавна були національними шовіністами. Так було вже за царських часів, а особливо підчас панування меншевиків (уряд Жорданія-Церетелі), коли представників усіх инших національностей не допускалось до уряду чи до посад. **Грузинські комуністи суть також передовсім Грузини, а вже потім комуністи.** Але Москва в мудрий спосіб не виступає проти цих націоналістичних тенденцій, а тому антибольшевицькі круги не мають змоги використовувати цей національний шовінізм проти Москви.

„Самостійність на полі господарськім сягає дуже далеко, так що грузинський большевицький уряд навіть зважився скасувати совітські (московські) гроші, хоч після закону місцеві й московські гроші мають рівну вартість, і на кождій грузинській банкноті ще нині стоїть, що вона має рівний курс, як московські рублі... Відважна ця реформа причинилась до того, що грузинський рубель підскочив у порівнанню до московського в 20 до 22 рази. У Москві це викликало невдоволенне, й грузинського міністра фінансів покликано туди „на розправу", але кінець кінцем Москва примирилася з доконаним фактом...

„Азербейджанський рубель в останнім часі так саме підскочив у порівнанню до московського"...

Порівнайте ці спостереження **ворожого** до націоналізму журналіста зі спостереженнями **прихильного** до нас містера Б. й ви побачите, яка між ними величезна ріжниця. Ми знаємо, що спостереження містера Б. відповідають дійсности. Чи хто бачив коли совітсько-українські гроші, совітсько-українські почтові марки, ба навіть совітсько-українських урядовців, які знали-б добре українську мову? А щоб совітсько-український уряд одважився провадити сепаратну політику супроти Москви, хоча б тільки в справі фінансовій —це нікому й на гадку не спадало. То була виключена річ.

Так, **української** совітської України не було, й ніхто з нас не заплаче за тим, що така **неукраїнська** Україна перестала істнувати. Але щирий жаль бере, коли порівняти отой як день і ніч ріжний характер совітської влади на Україні та на Кавказі. Чому справді большевизм так неоднаково випав там і тут? Чому на Кавказі пощастило пристосувати большевизм до місцевих обставин і зробити його **національним**, а на Україні це не пощастило? Чому кавказькі совітські республики, змінивши соціяльний лад з буржуазного на комуністичний, залишились все таки республиками **національними**, тоді як національний елемент на Україні загнано під землю й викреслено з числа реальних факторів?

Нам скажуть, що Україна **не схотіла** піти на компроміс з большевизмом, як пішли на це кавказькі республики. Може воно й так. Може справді ціла Україна приєдналась до позиції бувшого міністра Мартоса, який колись сказав: коли Україна не буде у всім побудована після програми його партії (с.-д.), то **він не хоче ніякої України!...** Але тут пригадуються инші слова, слова пророчі, слова Шевченкові: „Доле, де ти? Доле, де ти? Нема ніякої! **Коли доброї жаль, Боже, то дай злої, злої!"...**

Здається нам, що цілий нарід не може думати так, як Мартос, а мусить думати так, як Шевченко (вибачте за це порівнанне!). „Зла" Україна все є краща від „ніякої". Чому-ж совітська Україна вийшла така нікчемна, ніяка, а не бодай така „зла", як совітські кавказькі республики?

Отсі всі фатальні „чому" вливають здорову ложку дьогтю в ту бочку меду, якою є для нас смерть совітської України.

Берлін, 28. листопада.

Радянин.

ПРОЧ З ХРУНІВСТВОМ І ШКАРАЛУПНИЦТВОМ

(Надіслана стаття).

Гнів українського народу в Галичині звернувся з особливою силою проти власних зрадників. Пішов клич по краю: „Смерть хруням!" Чергові убийства що-видніших Юдів є признаною теперішньої боротьби. Вбивають їх, як вбивається скажену собаку, без жалю і без пощади. Наші борці розуміють, що здоровлю народу залежить від того, щоби вирізати і випалити усі гниилі боляки на національнім тілі. Найгірший ворог не є такий страшний, як власні запроданці. У найбільших ворогів може бути якась ідея, що оправдує їх нахабство; — у хрунів нема ніякої. Особиста користь є одиноким товчком, який спонукує їх до зрадницької роботи. Тому ворога можна часом пощадити, а хруня ніколи.

Чим скорше наша боївка винищить підле кодло перевертнів, тим скорше добудемо волю.

У кождого народу є велика частина людий, яких давно прозивали „шкаралупниками" за те, що вони ховаються самі в собі, вижидаючи висліду борби. І між Українцями є таких „шкаралупників" чимало. Вони непричасні ні нікому рухови, чекають „чія возьме". Вони живуть у подітичнім летарги, не даючи ніякого знаку дійсного життя. Коли нарід використовує зраду і зєднається при одній роботі, тоді батіг національної карности будить їх на силу з просоння і вони хотя-нехотя мусять ставати у спільний фронт. Колиж партійна кирия або хрунівство каламутять народну струю, „шкаралупники" спускаються на дно, щоби не знати і не видіти нічого.

До того „племени шкаралупників" належать усі труси, які раді жити за всяку ціну. Але далеко більше є таких, що справді не годні потрапити самі на добру дорогу. Вони не безвязні, а тільки не годні вирішити, де і за ким є правда. Побачите їх на усіх зборах, як на усі бесіди кожаві головами. Нераз промовці перечуть собі, полемізують, противорічать оден другому. Брат „шкаралупник" на усьо потакує. Він радби бути братом цілому світу і приймає за правду усьо, що чує послідне.

Коли читає часопис, то так само переймається усім перечитаним. Не годен розібрати справи, не годен розчовпати, що дійсне, а що брехня, точиться з думками, як Марко по пеклі, а наконець зітхне і лізе у свою „шкаралупу". Тут засіпляє спокійно, запевнивши себе, що всі „мудрагельства" не для нього. Мадо-помаду перетворює себе у цілковитуу себелюба, а своїм щастям робить: мертвецький спокій. Хай валиться цілий світ, щоби тільки мені було затишно і вигідно.

У спокійну хвилю ця маса „шкаралупників" байдужа. Вони платять свої податки, шанують закон і владу і загалом виконують спокійно усі горожанські обовязки. Але у пору, коли народ переходить крізь, ця верства є дуже непевним і небезпечним елементом. Вони, які діти, дають заманити себе всілякими цяцьками, а ще лекше стерроризувати постраком. Страшний примір Росії і України дають нам образ, до чого можна довести безкритичну масу „шкаралупників". Дитинячими обіцянками, а відтак постраком невеличка жменя комуністів привела ціла краї до цілковитої руїни. Несвідомість і байдужність „шкаралупників" дала змогу чужим заволокам вимордувати міліони найчистих патріотів, найрозумніших людий, щоби не було нікого, хто міг би зорганізувати відпір проти большевицької тиранії.

Інтернаціональна банда, ласа добути власть, хотіла була поширити свою „диктатуру пролетаріяту" на увесь цивілізований світ. Пробували „Свого" на Угорщині, в Німеччині, Італії, в Індіях і др. Але культурні краї припинили скоро їх „роботу". В Америці покутує те нещасне гасло „влада черни" поміж Мурианами і нашими платними агентами. На щасте для нас, уже минув той час, де українські робітники давали віру „товаришам комісарам". Вже нині ніхто не повірить, що комуністи несуть для бідних рай. Міліони вирізаних і вистрілених робітників і селян на Україні і в Росії, голод, холод і цілковите поневолення робучих мас вказують добре, що означає червоний прапор. У крови купаються червоні кати, позбирана неробська голота із цілого світу. Нероби запрягли в ярмо робучий люд, недотепи вирізали розумних, безідейні демагоги вигубили чесних, ідейних людий. У добавок затроюють саму душу у грядучих поколінь, раді перетворити своєю „наукою" людий у звірюк. Коли Україна і Росія не позбудуться большевицьких опирів, то за якийсь час ті краї переміняться у держави дикунів.

Ці наслідки вийдуть через інертність „шкаралупників", які не хотіли мішатися у ніякі революції, перестрої і повстання.

Усьо, що досі написане повинно відкрити очи нашій суспільности. Не дурім себе, що ми нарід героїв. Такого народу на світі нема. Ми є такий самий нарід, як і кождий инший. Як у других так і в нас є ріжні слої. Як у дереві не всьо є ядрой, а не приносить свіжу силу і життя, так і в народі не всі можуть бути провідниками. Добрий садівник дбає найбільше о це, щоби справити добре землю та прочистити довкола грунт. Заразом вважає, щоби відрізати усі „вовки", які забирають життєві соки від головного пня. Поки деревина молода він старається також щоби не допустити до дуже великого розгалуження, бо молодий пень не видержаби усіх вітрів і бурий.

Оттаке саме і в життю молодого народу. Коли будується державу, треба передовсім прочистити і справити грунт. Не буде жити деревина серед корчів та біля пнів других дерев. Не буде нарід жив, як не позбудеться заволок і зайдів чужих, як не викорінить впливу чужих держав, як не винищить і свого власного хабая. А погномо, що дає силу жити, є здорова, своя цивілізація.

Велике розгалуження це богато партій, з котрих декотрі, наче „вовки" висисають з народу саме життя і не дають йому ні вирости ні скріпитись.

• • •

Наша еміграція в Америці перебула велику кризу. Партійні роздори і зрадницька робота провокаторів породили нас були на малі гуртки, які провадили з собою безвинну борбу.

Під подихом славних вісток, які передістаються із старого краю, ми ожили. Вислідком героїчних подвигів наших найкращих одиниць було це, що ми побачили себе, мовби у зеркалі. Там, за морем, наші брати, перемучені і виснажені нівроню, під кормиговю наїзників, жертвують своїм майном і життєм, аби добути волю, а ми перемреюємо з пустого в порожнє, котра партія лучша! Жадна не є лучшів, бо усяка партійна „робота" то дурійка, то вода на млин для наших ворогів. Проч з партіями, бо вони ведуть до розбитя фронту, бо вони творять у народних масах „шкаралупництво", байдужність до всякої народної справи.

Ця здорова думка звела усі національні табори до одної громади. Її висловом був Конгрес в Філядельфії, і нова всенародна організація „Обєднанне". Нема сумніву, що усі Українці в Америці піддадуться під провід сеї нашої національної влади.

Не підуть разом тільки явні зрадники та їх прихвостні, поки не прозрять.

Від нового року починається нова зорганізована праця. Уже тепе рчуємо відгуки, які радують кождого, що сприяє нашому відродженню. Приходять вісти за вістями, що усюди народ однодушно накладає на себе народний податок, який будемо платити поти, поки не осободимо рідного краю. Не даймож завмерти тому одушевленню. Не даймо заснути нікому, а хрунівство викорінимо без милосердя.

Не даймо перемінити нашої еміграції у масу „шкаралупників", яких Юди будуть водити на мотузку глупих обітниць. Просвічуймо і підбадьорумо оден другого. Бо від нас залежить доля Галичини, а згодом і цілої України.

Поможім усьою силою „Обєднанню", бо це наша національна влада на чужині. Не здубдьмо, що на нас тепер звернені очи нашого народу та що маємо змогу записати себе в українській історії як ті, що дали змогу збудувати українську державу. У добрій згоді, у розумній Карности ми потрафимо довести до доброго кінця. Наша зорганізована поміч усуне всі перешкоди. **Американська еміграція має можність збудувати і збудує вільну українську державу!**

М. Антонів.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

Сим повідомляється Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилки календарів на рік 1923 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що сего місяця вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

196, 350, 245, 185, 300 (2 пакунки), 296, 370, 214, 342, 330, 116, 153, 212, 215, 231, 263, 162, 365, 159, 402, 35, 401, 380, 344, 164, 113, 357, 347, 400, 174, 322, 270.

Всі повисше вимінені посилки містали вислані почтою дня 13-го грудня (не експресом). Котрий би з висше згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить адмін. „Свободи".

Дня 13. грудня вислано через American Railway Express календарі слідуючим відділам:

183, 179 (2 пакунки), 323, 225, 197, 127, 120, 218 (2 пакунки), 139, 308, 251, 146, 157, 217 (2 пакунки), 125, 166, 140, 77, 107, 109, 106 (2 пакунки), 34, 20, 274, 295, 355, 392, 259 (2 пакунки), 112 (2 пакунки), 301 (2 пакунки).

ПАМЯТАЙТЕ НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ. - ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ ДО:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

ЗДОРОВА ДИТИНА Є ПОТІХОЮ КОЖДОГ МАТЕРИ

Всі діти коли дістають властиву поживу, ростуть сильні і здорові. Коли Ви не можете самі кормити свою дитину, то пощо Вам ризикувати і брати инші препарати, які псують жолудок дитини. Вашою першою гадкою повинно бути молоко

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

Пожива, яка була першою гадкою для материй трох останних поколінь.

Вітніть і зашліть це оголошенє до The Borden Company, New York, а дістанете безплатно книжки в українській мові, як уживати цей продукт, а також гарну книжочку про плеканнє дітий.

ДОПИСІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відозва до всіх Українців з Бібрки і повіту.

Дорогі Краяни Бобрецької землі!

З Вашої рідної землі, з батьківщини, де Ваші родичі, діти ми поневолені, знищені війною, найнещавлившії на куди земській—до Вас, дорогі Брати, простягаємо руку о поміч.

Простіть нам зазе, але іншої ради і надії на поміч нема, як від Вас, вільних братів, в котрих любов до поневоленої вітчини не остигла. Хочемо ратуватися, хочемо для ваших рідних і дітий в Бібрці ставити свою хату, т. е. „Дім Просвіти", наш власний „Народний Дім" в місті, бо до тепер такого нема! Нема де примістиність, чи то молодіж згуртувати, дітей учити, чи виставу дати. Нема де народнього серця примістити без своєї власної хати.

Такий дім буде коштувати до 4,000 долярів. Будова вже розпочата; самі обдерті дещо дамо, однак без вашого доброго серця і датку для батьківщини ми не всилі цього зробити. Не беріть тому сего за зле, що хочемо ратуватися і вас просимо о поміч.

Бібрецькі краяни! Зробіть так, як це зробили инші, зі Стрілиск, Девятник, або Поморян! Зберіться разом, зарядіть збірку між собою і принідіть нам на адресу нашої читальні „Просвіти" в Бібрці, а вдяка у Ваших рідних по вік буде.

ЗА КОМІТЕТ:

Іван Коцюмбас, заст. гол.; **Мих. Керницький**, секр.; **Роман Колинич**, скарб.; **Т. Біленький, Лев Чуйко, Стах Альфавіцький**, контрольори; **о. Іван Мащак, Кася Фалькевичівна, Кася Чабанівна**, виділові.

Від комітету міста Бібрки і повіту в Ню Йорку.

Ми низше підписані прочитали повисшу відозву наших братів в старім краю, і постановили сейчас дати їм помічну руку при будові власного дому в місті Бебрці, і кличемо наших краянів тут в Америці, щоби рівнож помогли браттям в старім краю.

Хто бажає добра і розвою українського народа, нехай причиниться для рідної справи. Краяни: Зарядіть між собою збірку хто що може нехай дасть, а де в якій місцевости вас є більше зберіться разом, зорганізуйте комітет і з нагоди різдвяних свят підіть з колядою на цю ціль.

По близші інформації пишіть на адресу: Й. Шаровський, 431 E. 9th St., New York, N. Y.

ЗА КОМІТЕТ:

А. Ференчак, предс.; **Й. Сисак**, з. предс.; **І. Кирницький**, кас.; **І. Ференчак**, з. кас.; **Й. Шаровський**, секр.; **А. Карабін**, заст. секр.; **М. Юшкевич**, член ком.

МЕРІДЕН, КОНН.

Вічє в справі Негайної Допомоги Рідному Краеви.

Дня 19. падолиста відбулися у нас загальні збори в справі негайної помочі рідному краеви. Збори отворив д. Петро Салабай, поясняючи їх ціль.

Зараз по цій промові виступив оден чоловіна і накинувся мокрим рядном на президента Петрушевича і його уряд. Цілию його було покиринити і не допустити до збірки. Це індивідуум знане з того, що він свого часу дав $10.00 на польську збірку для армії Галера, значиться дав на кулі проти свого власного батька та рідні. Не жалував жертви катам свого народу, а тепер каже, щоби не дати тим, що борються за волю і долю рідної землі і роду.

Але зібрані не услухали того провокатора і зложили щиро, що хто міг.

По $5 зложили: Петро Салабай(Йосиф Стадник, Йосиф Мудрий, Іван Дмитерко, Лука Заблоцький, Іван Горбачук; по $3 зложили: Петро Конопацький, Іван Вишньовський; по $2: Іван Созанський, Ілько Тимчишин; по $1: Марія Безпальок, Анна Задорожна, Мих. Дмитерко. — Разом $43.00.

Честь всім жертводавцям, а „твердохлібам" ганьба!

Йосиф Стадник.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Маркіян Шашкевич.

БОЛЕСЛАВ КРИВОУСТИЙ ПІД ГАЛИЧЕМ 1139.

Не згасайте ясні горі,
Не вій, вітре, вниз Дністра,
Не темніїте, красні звори:
Днесь, Галичє, честь твоя!
Гей, хто Русин, підлітайте
Соколами на врага,
Жваво в танець заспівайте
Пісню веселу: гурра-га!
Побарися, облак тьмистий,
Ще годинку, ще постій:
Тобі прийде розповісти
Славний руський з Ляхом бій.
Від Бескида аж до моря
Пісня весела загула,
Від завала, аж де зоря,
Чути голос: гурра-га!
По-край Дністра, край бистрого
Ясний сокіл там жене,
Ярополка київського
Скоропадний кінь несе.
Гей, хто Русин, за радище,
В кренкі руки меч ясний,
Шпарка стріла най засвище:
Гордий Ляше, день не твій!
Не один ти город красний
Лютим мечем розметав,
Руки не один нещасний
По родині заломав.
Нині щезла пуста слава,
Скверний розірвавсь вінець,
Сорок-восьма крвава справа
Гидкий дала ти кінець.
Бач, Болеслав гордовитий
Поклоном низеньким впав,
Враг, напастник сановитий
На чужім коні втікав.
Радість, радість, Галичане, —
Не загостить більше враг!
Греми; Дністре, шуми, Сяне:
Не прискоче вовком Лях!

NORTHAMPTON, PA.

ПОЗІР! НОРТТЕМПТОН І ОКОЛИЦІ.

Заходами чит. Просвіти ім. І. Франка відграється

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17. ГРУДНЯ 1922

о годині 7.30 вечером

сумну комедійку в одній дії.

Опісля вийдуть наші маленькі скрипаки, котрі відограють кілька дуже гарних пісень, а відтак оден молодий козак відекламує „Гамалію". Опісля дівочий хор відспіває кілька сумних і веселих пісень. На останку вийде св. Николай, котрий буде роздавати подарунки тільки тим, хто заслужив, а хто ні, той дістане березову кашку.

Все те відбудеться **в Укр. галі під Укр. греко-православною церквою на Нюпорт Евено в Нортемптон, Па.**

Запрошується всіх Українців місцевих і дооколичних на сей вечер. Приходіть а певно не пожалуєте.

20 КОМІТЕТ.

ВЗІРЦІ ПРОТЕСТІВ ДО СЕНАТОРІВ І КОНҐРЕСМЕНІВ

Hon. . . . . .
U. S. Senator (Congressman)
Washington, D. C.

The American citizens of Ukrainian descent and Ukrainian residents of . . . . . beseech you to present before the American Government a protest against the recent outrages and atrocities committed by the Poles upon the Ukrainian population of East Galicia, the sovereignty of which belongs to the Alied and Associated Powers.

Hon. . . . . .
U. S. Senator
Washington, D. C.

A Mass Meeting of Americans of Ukrainian descent and Ukrainian residents of . . . . . held at the . . . . . Hall December 17, respectfully petitions you to intercede with the American Government in order to stop the recent frightful abuses, wholesale arrests, imprisonments, and executions committed by the Poles upon the Ukrainian population of Eastern Galicia.

Hon. . . . . .
House of Representatives
Washington, D. C.

Will you kindly place before the American Government, the temporary sovereign of East Galicia, a protest against the recently repeated barbaric outrages committed by the Poles upon the Ukrainian population of Eastern Galicia because of the withdrawal of the Ukrainians from the election of the members to the Polish diet.

. . . . . Chairman
. . . . . Secretary

of the Mass Meeting of the Americans of Ukrainian descent and Ukrainian Residents of . . . . . held Dec. 17, 1922. at . . . . . Hall.

Hon. . . . . .
House of Representatives
Washington, D. C.

The Polish Government, as temporary military accupant of Eastern Galicia, is terrorizing and exterminating the Ukrainians of that country by outrageous persecutions. Will you, please, protest against those frightful atrocities before the American Government, which, together with other Allied and Associated Powers is the sovereign of that oppressed country.

Americans of Ukrainian descent and Ukrainian residents of . . . . . .
. . . . . City . . . . . State

The United States Treasury Department

(ДЕРЖАВНИЙ СКАРБ).

ЗВІДОМЛЯЄ

ВИМІНЯЙТЕ ВАШІ WAR SAVINGS STAMPS (ВОЄННІ ЩАДНИЧІ МАРКИ) З 1918 Р. НА TREASURY SAVINGS CERTIFICATES (СКАРБОВІ ЩАДНИЧІ ЦЕРТІФІКАТИ)

ВАШІ З 1918 Р. WAR SAVINGS STAMPS БУДУТЬ ПЛАТНІ 1. СІЧНЯ 1923. ВІДНЕСІТЬ ЇХ НА ВАШУ ПОЧТУ АБО ДО ВАШОГО БАНКУ ДНЕСЬ. ВИМІНЯЙТЕ ЇХ НА TREASURY SAVINGS CERTIFICATES.

Єсли маєте $25 в War Savings Stamps можете дістати тепер $25 доляровий Treasury Savings Certificate і $4.50 готівкою.

Єсли маєте $100 в War Savings Stamps можете дістати тепер $100 доляровий Treasury Savings Certificate і $18 готівкою.

Єсли маєте $1000 в War Savings Stamps можете дістати тепер $1000 доляр. Treasury Savings Certificate і два $100 долярові Treasury Savings Certificates та $16. готівкою.

ПОРАДТЕСЬ СВОГО ПОЧТАРЯ АБО БАНКУ. ЄСЛИ ВИ НЕМАЄТЕ WAR SAVINGS STAMPS

КУПІТЬ СОБІ TREASURY SAVINGS CERTIFICATES

ПРОТЯГОМ ПЯТЬ ЛІТ

Вартість Ваших Treasury Savings Certificates побільшиться як слідує:

$20.50 ВИРОСТЕ НА $25: $82 ВИРОСТЕ НА $100; $820 ВИРОСТЕ НА $1000

Treasury Savings Certificates суть гарантовані Урядом Злучених Держав і суть одні з найпевнійшої інвестиції в світі тепер.

Виставлювані в цінах приступних для всіх. $25 Цертіфікат коштує Вас тільки $20.50; $100 Цертіфікат $82; $1000 Цертіфікат $820.

Вони суть платні в пятьох літах від дня випуску, однак можуть бути викуплені будькольи.

Після теперішних цін Treasury Savings Цертіфікати несуть около 4 процент на рік, складаний пів річно, коли держані до часу, і около 3 процент звичайний процент, коли сплачені перед часом.

Вони суть звільнені від всіх Стейтових і місцевих оподатковань (виняток спадкові і записні податки) і від звичайного Федерального доходового податку.

Вони суть реґістровані в Скарбовім Департаменті в Вашінгтон щоби охоронити їх властителя від страчення або крадіжки.

Ваш Почтар або Банкир уділить Вам радо всі інформації.

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ЛІГИ ГОРОЖАН І ВЕТЕРАНІВ МІСТА НЮ ЙОРК

— скликується —

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО ГРУДНЯ 1922

ДО УКР. НАР. ДОМУ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

Початок точно о год. 2.30 пополудни.

УКРАЇНЦІ! Взиваємо Вас всіх з міста Ню Йорку і околиці прибути на це велике вічє, на котрім буде промовляти ряд бесідників, а між ними також недавно прибувший зі старого краю сотник Січових Стрільців Др. Галан, також Др. Цегельський і бесідники з Філядельфії. 88-91

ПРОГРАМА ВІЧА:

1. Послідні події на Україні.
2. В справі протесту проти лядьких розбоїв.
3. Переведенне Національного Податку в Ню Йорку.

ЗА ЛІГУ ГОРОЖАН: Степан Дембішький.

100 ДОЛЯРОВИЙ КУПОН В ПРЕМІЇ КОЖДОМУ!

ТУТ ВАШ ДІМ!

Закладаємо українську кольонію, будуємо доми на легкі сплати зараз або на весні.

70 фамілій уже мешкає на місци.

Ціни: 3 румів . . . . . $ 850 готівкою 150, міс. сплати 15
4 румів . . . . . 950 готівкою 250, міс. сплати 20
5 румів . . . . . 1200 готівкою 400, міс. сплати 25

Прийдіть і огляньте а певно сподобаєся Вам. Прийдіть в кождий день від 10 до 2, в неділю від 10 до 12 год.

Імя . . . . . .
Нумер . . . . . улиця . . . . . .
Місто . . . . . .

ДАЄМО 100 ДОЛЯРОВИЙ КУПОН В ПРЕМІЇ ДАРОМ КОЖДОМУ, хто тепер перед Різдвом купить у нас дім або льоти, виповніть сей купон і зашліть нам нам на адресу:

Mr. HRYHORAK,
180 Broadway, Room 74, New York, N. Y.

100 Долярови купон в премії кождому!

100 ДОЛЯРОВИЙ КУПОН В ПРЕМІЇ КОЖДОМУ!

УКРАЇНЦІ!

Послідна нагода для Вас купити сей чудовий твір штуки по фабричній ціні $4.98.

Годинник сей з Шевченком в дійсности виглядає о много лучше як на фотоґрафії, показ кольори його знамениті. Годинник дуже добре йде, на десять літ ґварантований. На складі маємо всего 100 штук. Хто не купить днесь, буде жалував. В кого дух народний не замер, хай спішить, бо мати Шевченка бюст в своїм домі, се святий обовязок кождого Українця. Прийшліть в марках 50 цент. на пересилку а не пожалуєте. Агентам ґарантуємо великий заробок. Хто хоче бути нашим аґентом, най пише сейчас.

MAJESTIC TRADING CO., Dept. 5. 1, 728 N. Robey Street, CHICAGO, ILL.

ЗІПСУТИЙ ЖОЛУДОК

(З Уряду Публичного Здоровля).

Нестравність може бути наслідком якоїсь орґанічної хороби. Тоді треба розпізнати і лічити ту хоробу і разом з нею минеться нестравність.

Та звичайно такої хороби нема і нестравність буває з того, що слабнуть ті мускули, котрими вкриті внутренности людини. Ті мускули служать для того, щоб кишки і прочі орґани травлення, удержували в руху та викидати з тіла перетравлені харчі. Коли-ж вони послабну і поростануть правильно функціонувати, тоді людина травить тільки з трудом або й зовсім ні.

Звичайно нестравність буває з того, що людина богато сидить, мало рухається і ходить і не відповідно або непоміркованно їсть та пє. З початку справа здається неважна, та коли нестравність зробиться хронічною, тоді вилічити її незвичайно важко.

У всякім случаю перша рада в правильнім життю та особистій гиґієні. Передівсім, щоб їда була проста та здорова, щоб пити досить води, та щоб богато і правильно ходити на свіжім воздусі. Їсти богато ярини, овочів та всякого зерна (не муки); особливо корисна з того погляду вівсяна каша (отміл).

Коли нестравність не переходить, то тому мусить бути якась глибша причина і треба порадитися лікаря. Тимчасово можна взяти якийсь прочищуючи лік. З усіх тих ліків все таки найліпша касторка (кастор ойл). Можна теж ужити якийсь з сільних препаратів. Та зрештою прочищуючих ліків, з окрема тих що так всюди реклямують нестравність.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

УМОВИ НЕДУГИ

(З Уряду Публичного Здоровля).

Причини божевілля та всяких умових недуг є дуже різнородні, та лікарська наука дійшла, що в пятьдесяти случаях на сто можна було заздалегідь тих причин уникнути та до хороби не допустити. Головно з відомих причин є заразлива венерична недуга сифіліс, що часто веде до так званої перезіс або „розмягчення мозку". Мало не четвертину усіх пацієнтів в лікарнях для хорих на умі завів туди алкоголізм, непоміркованість в алькогольних напитках. Ще инші лучаї умових хороб спричинила недуга серця, артерій або нирок, а ще инші мають своє жерело в трійких матеріях сухот, тифа, дифтерії та инших заразливих недуг. Якби було їх основно вилічити, то й до умової хороби не прийшлобися. Окрім того ще инші причини умових хороб є відомі науці. Людина може мати з природи, звичайно по батьках, слабі нерви і нахил до божевілля. При добрім і спокійнім життю вона не захоріє, але житейських тривог та ударів слабі нерви не видержуть. Звичайно людина не розуміє, як безпечно журитися всяким клопотом, росчарованням або й нещастям. Але така постоянна журба, вразливіть, душевний неспокій, можуть згодом привести до тяжкої умової хороби.

КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ.

Гуцульщина.

До Яблонова спроваджено баталіон піхоти для заведення „ладу" і „порядку".

Війско тероризує населення. Цілий баталіон мусить селяне удержувати власним коштом.

ПОЩО ПЛАТИТИ ДАРМО РЕНТ!

ЧИ НЕ ЛІПШЕ МАТИ СВІЙ ВЛАСНИЙ ДІМ!?

Новий мурований дім, величини 26x36 футів, на 6 кімнат, стім-ґіт, електрика, ґез, вода, ванна, гарна декорація, подвійний фльор і т. п. Разом з домом є 2 лоти. Карфер з Ню Йорку тільки всього 5 центів. Сподам дуже тацо. Ко тільки за $6.900.00. Готівки треба $1.500.00. 87.90

По інформації голоситись особисто або листовно до:

W. G. WINTONIAK,
101 E. 8th Street, New York City
(bet. 1st & Avenue A)

БАЛТІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

9 BROADWAY, NEW YORK. N.Y.

ДО ГАМБУРҐА, ДАНЦІҐА І ЛІБАВИ

КАБІНИ ТРЕТОЇ КЛЯСИ

3 2, 4, 6 і 8 ЛІЖКАМИ.

Третою клясою з Ню Йорку, Бостону або Філядельфії впрост до Гамбурґа $103.50; до Данціґу $106.50; до Лібави $107.00 і $5 поголовне. — З Бостону до Ню Йорку через Fall River Line; з Филадельфії зелізницею.

ESTONIA . . . . . Dec. 27
LITUANIA . . . . . Jan. 17

Голосіться до місцевих аґентів.

ОДИН ЧОЛОВІК НЕ РОЗУМІВ

Форман сказав людям, що робити і як уникати небезпеки.

Один чоловік не розумів по анґлійськи.

Вислідом був нещасливий случай, чоловік зістав убитий, а родина лишилась без кормителя.

Ви не хотіли би бути тим чоловіком.

Учіться взика сего краю.

Се причинить до Вашої безпеки.

Побільшіть вашу платню і наголу до авансу і зробіть себе спосібним до американського горожанства, научившись анґлійської мови.

Ми ґарантуємо, що по 3 місяцях від дня записнення до нашої школи, будете говорити, читати і писати по анґлійськи. Пробна лекція і подробиці за 10 цент. у готівці або почтовими марками; приймаємо канадійські почтові марки.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th Street, NEW YORK CITY

ПРИЮТ ДЛЯ ДІТЕЙ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Заходом д. Софії Русової відкрито в Подебраді, де саме проживає шановна письменниця, приют для українських дітей. Покищо є їх небагацько, усього кількоро дітей студенток, що вчаться на пражському університеті. Діти проводять в приюті цілий день, а на ніч матери забирають їх до себе. Але з Праги надсилають в приют діти, які будуть в ньому постійно жити. Чехи відступили на цю ціль чотири гарні кімнатки даром, ще й дечого понадавали, а гроші на удержання дає Громадянький комітет. Все робиться під прапором Секції охорони українських жінок і дітей. Управа захисту звернулася до української болшевицької місії за дозволом привезти сюди з України трохи безпріютних дітей. Але панове з місії назвали це „благодійним бажанням деяких кол еміґрації" і заявились рішучо проти вивозу дітей з Придніпрянщини. Так отже на разі буде комітет гуртувати дітий, які перебувають в найблищій окрузі. Місцевий Червоний Хрест підпомагає захист, а й предсідник Міжнародного Черв. Хр. обіцяв свою поміч.

РЕЦЕПТА НА ДОБРИЙ ГУМОР.

Коли встаєте рано, Ваше перше враження відбивається на гуморі через цілий день. Єсли повісите над ліжком Трінера Стінний Календар на рік 1923, і Ваш перший погляд є повитаний приятним усміхом гарної жовтавого волося дівчини посередині календаря — будете в гуморі цілий день. Довкола середини є 12 малих образків, повних життя, барв, сценерів над озером, обозу, спарець, на переміну з образцями з театру футбол і т. д. Прішлить 5 ц. на пересилку, адресуючи до Jos. Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Та не забудьте мати все під рукою Трінера Гірке Вино, єсть се середник, на котрий можна сполягнутись у випадках браку апетиту, ґазових тиснень під серцем, затвердження, квасів в жолудку та инших подібних жолудкових долегливостий. Завсіди помагає. Пан С. W. Thomas, Carey Ave., Wilkes-Barre, Pa., пише до нас 13. падолиста: „Випивши кілька бутельок Трінера Гіркого Вина після припису і дуже мені помогло".

ТЕЛЕГРАФІЧНО

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО КРАЮ СПЕЦІЯЛЬНО НА СВЯТА, КОТРІ ВИПЛАЧУЄМО

ДОЛЯРАМИ

в готівці на послідній почті замешкання.

СПРОВАДЖУЄМО З КРАЮ РОДИНИ І КРЕВНІ. ДЛЯ ТОЇ ЦІЛИ ЗЛАДЖУЄМО ПОТРІБНІ ГРАМОТИ.

ПОВЕРТАЮЧИХ ДО КРАЮ ВІДСИЛАЄМО НАЙЛІПШИМИ ПАРОХОДАМИ. ЦІНИ ШИФКАРТ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

ПОЛАГОДЖУЄМО СПРАВИ НОТАРІЯЛЬНІ.

ГОЛОСИТЬСЯ ПО БЛИСШІ ІНФОРМАЦІЇ ДО:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

НЕПІДОЗРІЛІ ГЛИСТИ ВБИВАЮТЬ ТИСЯЧІ КОЖДОГО РОКУ.

Богато дерев'яних мушин, жінок і дітий лічиться безсучасно на инші хороби, коли їх правдива хороба є глисти. Правдиві познаки суть: видалювання з себе кількох сих паразитів. Инші познаки суть: утрата апетиту, а рівночасно відчування голоду, обложений язик, паленє в середині, біль в жолудку і кишках. Побільшуючі ся перепона в горлі, одностайне пільнованє. Нестрашність, біль в хребта і других частий тіла, завороти

біль голови, виснаженє, чутте умління з порожним жолудком, сині знаки попід очи. Нема тут плями дони не усунеться тих хробів. Чим скорше Ви зробите се, тим лише будете чутиси. Піддайтесь повній курацї і зможете собі Laxtan за $10.48, або половину за $8.00 і позбудетеся їх сейчас. THE LAXAL MED. CO., 8 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa.

ШВЕДСЬКО АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

Скора пасажирська обслуга з Ню Йорк до Гамбурга і Гданська. Кораблї просто через Готенбург (Швеція) до Гданська. Ціна дорога водою—зміна кораблїв до port.

S.S. DROTTNINGHOLM
13. січня, 10. лютого, 10. марта
S. S. STOCKHOLM
31. марта, 5. мая
Ціна 8. клясне до Гамбурга $103.50; Данціга і Піллав $106.50; Лібавы і Мемеля $107.
Подорож тріває 12 днів. Пасажири 1. кляси їдуть в каютах на 2 або 4 осіб.—Непотрібно шведського віза. В справі шифкарт і пашпортів голоситься до місцевих агентів.
New York Office: 24 State Str.
Chicago Office: 70 E. Jackson Str.

НЕГРАМОТНІСТЬ В АМЕРИЦІ

В Европі є вже сто країв, в яких нема людий, щоб не вміли читати і писати. А саме в Швеції, Норвегії, Данії, Фінляндії, Німеччині, Швейцарії і Голяндії неграмотними можна назвати хиба тих, кому якесь тяжке недомаганнє на тілі або на умі не дозволило навчитися письма. Ще трохи більше на грамотних в Англії і Шотляндії, та й там їх число не доходить навіть до двох процентів всего населення; здебільшого се старі люди, яких ще виминуло обовязкове шкільництво навчання. Поза тими країнами Злучені Держави лишилися ще далеко позаду. Послідна перепись виказала в населенню Америки шість процент зовсім неграмотних. А саме з 82,739,315 осіб увіщ поверх десяти літ близько пять мілїонів, а саме 4,931,905 не вміло ні читати ні писати.

Правда, в 1910-им році неграмотних людий в Америці було ще більше, а саме 5,516,163, так що поміж 1910-им і 1920-ий роком число їх зменшилося пересічно по 58,426 на рік. Та при такім зменшенню неграмотности і в будучности все ще треба буде вісімдесять-чотири роки, щоб їх зовсім викорінити.

Процент неграмотности виходить ще більший, коли лічити лише дорослє населення. З 60,886,520 осіб наличених переписю 1920-го року, якмо вже минув двадцять-перший рік життя, 4,333,111 або більш як сім процент було неграмотних. Правда, і між ними неграмотність помало зменшалася, та проте якби зменшалася і далі з такою скорістю як поміж 1910-им і 1920-им роком, то певне викорінення неграмотности в дорослім населенню Америки забрало ще сто і вісімдесять літ.

На протязі десятиліття 1910-1920 в дванайцяти стейтах (Масачусетс, Конектікат, Ню Йорк, Ню Джерзи, Огайо, Іллінойс, Мишиген, Тексас, Колорадо, Арізона, Вашингтон і Калїфорнія) число неграмотних навіть зросло о 117,344, не дивлючись на те, що через війну імігрантів в той час приїздало не богато.

Розуміється неграмотність не у всіх стейтах однаково поширена. Процент неграмотних в загалови населення більший на півдни, менший на півночі. В Місісіпі 21 процент населення неграмотні, в Саут Каролайні 23, в Луїзіяні близько 25, тоді як в Айові, Небрасці та Орегон той процент не доходить навіть до 2. Та проте проблема неграмотности важна не лише для півдни. Хоч у відношенню до загалу населення неграмотних на півночі менше, та по абсолютному числу їх в деяких стейтах навіть богато більше. Ні в однім иншім стейті немає стільки неграмотних як в Ню Йорку. В трех східних стейтах Ню Йорк, Пенсилвенія і Іллінойс перепись найшла мало не цілий міліон неграмотних людий, більше як, напримір, в Джорджії, Алабамі і Місісіпі.

Не треба думати, що неграмотність є лише чужинцї імігранти. Поміж 4,931,905 людьми в Америці, яких перепись записала як не вміючих читати і писати, 1,847,172 були чужинцї, що переселилися в Америку, але 3,084,733 неграмотних людий було уроджених в Америці. В тім числі було 1,842,161 Нігрів, а 1,242,572 білих Американців.

Хоч які великі ті цифри, та проте вони ще далеко не представляють справжного числа неграмотних в Злучених Державах. Власне федеральна перепись записує як неграмотних лиш тих людий, що сами заявили, що вони неграмотні і що взагалі ніколи не були в ніякій школі. Значить тих мілїонів неграмотних — се люди, які не лиш взагалі ніколи не вчилися, а й сами заявили, що не вміють ні читати ні писати. До того требаби додати як неграмотних ще тих, що при переписи не сказали нічого про свою неграмотність, тих що колись де-небудь трохи вчилися писати, та давно вже забули, і врешті тих, що хоч може вміють підписатися, та їхня грамотність не вистачає для того щоб свобідно читати і образуватися. А скільки мілїонів таких малограмотних людий в Америці, в ніякій переписи не виказано.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА АГЕНЦІЯ В ЙОНКЕРС, Н. Й.

Українцї! Коли хочете купити шифкарту, дім, лоту, форму або набути ріжного рода асекурацію, прошу голоситися особисто або листовно до:

CONSTANTINE CHOLY,
Room 221, Proctors Bldg., Tel. 7213 YONKERS, N. Y.
Офіс отворений во годин 8. вечером, Вивторок і пятниця до год. 5. вечером.

ШИФКАРТИ

до краю на послїдні кораблї на всі лінії Пашпорта виробляємо листовно в кількох днях.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ і гарантуємо що гроші за шифкарту ніколи не пропадуть колиб ваша родина не могла приїхати з якоїсь причини.

НА СВЯТА ДОЛЯРИ До КРАЮ

вишлемо нашій родині якубудь суму і вона родина отримає ДОЛЯРАМИ або маркою, як ви собі бажаєте. За ваші гроші ми вам гарантуємо. Також сконтролюємо вам гроші з краю долярами. Пишіть по інформації. ВИРОБЛЯЄМО старокраєві контракти, повномочія, записи, довіки скирпти і всі инші справи. Пишіть або приходіть по інформації до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 322 N. 8th Street)
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

$10.00 НАГОРОДИ КОЖДОМУ, ХТО НАМ ДОКАЖЕ, ЩО ТИХ 8 ВАРТІСНИХ РІЧЕЙ НЕ ВАРТУЮТЬ $6.98.

ТА ОФЕРТА Є ДОБРА ВСЕГО ЧЕРЕЗ 30 ДНІВ.

1) Куку годинник, дуже гарною і артистично викінчений, котрим окрасите свою кімнату; час тримає дуже точно. 2) Револьвер марки В. С., є він доманий, середного формату, нікелєво викінчений, і є він виїдний для кождого. 3) Гарна імпортована цигарничка до цигарок. 4) Автоматична запальничка, та попиненем гуличка, в тій хвилї горить і вітер ніколи не гасить. є викінчене нікелєво і гарантована на довгі літа. 5) Першої класи бритва імпортована з Німеччини, дуже добре голить і легонько. 6) Барберський пас до затягання бритви, з доброї шкіри. 7) Гармонія імпортована з Німеччини, має сталеві тони і дуже гарно грає і голосно. 8) Кешенковий і артистичний цизорик з дюма вістрями, є зроблений з доброї сталі так як бачите його фотографіях. Ті ріжи речей представляють три рами більшу вартість як ми їх продаємо. Тож скористайте з нашої оферти і то ще нині, бо можете пізнійше сего пожалувати як тих сетів нам забракне. Не чекайте з дня на день,-але ще нині вирізте се оголошенє і вложіть до листа $1.00 яко задатку, а решта заплатите тоді, як почта Вам доручить тих 8 річей. З Канади належність належить висилати готівку згори $6.98. Замовленя посилайте на адресу:

CONTINENTAL SALES CO., 2219 W. Walton St., Dept. 533, CHICAGO, ILL.

ПАНОВЕ СЕКРЕТА! БРАТСТВ! ТОВАРИСТВ РІ І УРЯДНИКИ

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧІ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

КОЛИ ВАШЕ БРАТСТВО ЧИ ТОВАРИСТВО ПОТРЕБУЄ НАРОДНОГО АБО АМЕРИКАНСЬКОГО ПРАПОРА, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ШАПОК АБО ИНШИХ РІЧИЙ, ТО ЗВЕРНІТЬСЯ ДО НАС З ЗАМОВЛЕННЯМ.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДЕИНДЕ.

ST. NICHOLAS
CH. & FR. SOCIETY
PASSAIC, N.J.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРАПОР

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР З ГЕРБОМ НА ОБІ СТОРОНИ

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$5.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і прогульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами та з ширмами. — Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми удаємо Вам всякиих інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальог з взірцями і подаємо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St., New York, N. Y.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВЯТОГО ОТЦА МИХАЇЛА

ЯК ВИ ХОРІ НА ЯКУСЬ ХРОНІЧНУ АБО ДРУГУ ХОРОБУ І ХОЧЕТЕ МАТИ СКОРУ І ПЕВНУ ПОМІЧ — РАДИМО ЗАРАЗ ЗВЕРНУТИСЬ ДО НАШОЇ МЕДИЧНОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ. ПИШІТЬ І ПРИШЛЯТЬ ГРОШІ МОНЕ-ОРДЕРОМ. А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМО ВАМ ГАРАНТОВАНІ ЛІКИ, КОТРІ ВАМ ЗАРАЗ ПОМОЖУТЬ.

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигнїнє в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запалення	2.00
Лік на Сонїтер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тїла	1.00
Волосбріст до росту довгого волося	2.00
Вусбріст до росту довгих вусів	1.00
Пігюли від ревматизму і простуди	3.00
Масть до натирання від ревматизму	2.00
Жолудковий бальзам від кутару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Лік від геморойів	2.00
Масть до катару в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Крім і инше до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на перони	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення лїпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	1.00
Порошок на пітнючі ноги	1.00
Лік проти болю в горлї	2.00

Крім всіх тих ліків, що тут подаємо, маємо всякі другі ліки проти всіх хронічних і задавлених хоріб. За всі ліки даємо повну нашу гваранцію. Пишіть по катальог.

Як ви хорі на яку небудь слабість, пишіть нам сейчас, а ми вам поможемо. Листи і монеї ордери да гроші належить адресувати до:

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
DEPT. SW., CARLSTADT, N. J.

МІТИНГИ ВІДБУЛИВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234 повідомляє, що мітинґ відбудеться о 7. годині вечером в пятницю, 15. грудня в гали Лютвина під ч. 69 Саут Парк ул. На порядку целая суть важні справи до полагодженя. Неявившіи члени заплатить кару 50 цнт., а уряднік 1 дол. — К. Пілат, предс.; С. Чечель, секр.

ІСТ ЮНГСТАВН, О. Тов. Сокіл, від. 218 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 2. годині пополудні в неділю, 17. грудня в італійскій гали при 12-ій ул. На порядку нарад буде вибиратися новий уряд на рік 1923. Члени повинні виплатити свої довги. Неявившіяся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — П. Кошецка, пр.; М. Бурий, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. А. Борисчського, від. 10 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, 17. грудня в церковній гали при Говард ул. На порядку нарад вибір нового уряду. Неявившійся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт.

І. Зановяк, пр.; М. Мельник, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться зараз по Богослуженню в неділю, 17. грудня в церковній гали при Сенїй ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітинґ, позаяк будеться вибирати урядників на 1923 рік і другі важні справи до полагодженя. Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — І. Ґаштон, предс.; Р. Рубльовський, секр.

ІВАНСТАВН, ПА. Бр. св. о. Николая, від. 300 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 1. годині пополудні в неділю, 17. грудня в гали де звичайно. На порядку нарад будуть важні справи до полагодженя і вибір нового уряду. — В. Олексюк, предс.; Я. Яцинич, секр.

НЕСКЕГОНІНҐ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 231 повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудеться о 1. годині пополудні в неділю, 17. грудня в домі Матіяса Говда під ч. 221 Рез Роуд. Проситься, щоби всі члени явились як слід і виповнили свої місячні недоплати. Неявившійся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — А. Гоцко, предс.; Р. Чолій, секр.

ПАЙСТАВН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 30 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 3. годині попол. в неділю, 17. грудня в гали Укр. Громадяні під ч. 2651 Ровен ул. На порядку нарад вибір нового старого уряду і вибір нового уряду. Неявившійся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Г. Шагала, предс.; С. Слободзян, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Архимиколая, від. 198 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о 1. годині в домі Данїла Помятинського, о годині 6. вечер під ч. 8 Томпсон ул. Котрий член не явиться на мітинґ, заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Д. Помятинський, предс.; В. Сопуцюк, секр.; І. Лисяк, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Бог.д Хмельницького, від. 22 повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітинґ відбудеться 16. грудня в гали церковній під ч. 162 Ніфт 5-тій ул., о годині 7. вечером. Проситься членів, щоби прибули, бо суть важні справи до полагодженя як також справоздання касове з цілого року, вибір нового уряду на 1923 рік і приймание нових членів до товариства і до У. Н. Союза без вступного. Хто з членів не прийде на мітинґ без видної причини, буде караний 1 дол., а уряднік 2 дол. Котрі члени не виповнили своїх залеглостий, будуть суспендовані з товариства і У. Н. Союза. Будуть приймати дітий до У. М. Союза.

Г. Бардак, предс.; М. Більський, рек. секр.; М. Бавгай, фін. секр.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зачатія Діви Марії, від. 145 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня в церковній гали, о годині 2. пополудні. Кождий член мусить явитися на мітинґ під карою 50 цнт., а урядник 1 дол. Буде вибір нового уряду на рік 1923. — П. Патронік, пр.; І. Олексин, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 90 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться о годині 3. пополудні в неділю, 17. грудня в церковній гали як звичайно. На порядку нарад справоздання урядника, контрольорів, вибір нового уряду на рік 1923 і вибір опікуна для діточого відділу. На той мітинґ являються всіх членів, щоби кождий принаймні собі хоть одного нового члена до У. Н. Союза, бо будеться приймати без вступного, а до братства після статута. Користайте з нагоди і приходіть на мітинґ численно і вступайте до У. Н. Союза. Неявившійся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — І. Чепа, секр.

АКРОН, О. Бр. Соц. св. Духа, від. 295 повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня о 1. годині пополудні в церковній гали при Абел і Вашингтон ул. На сім мітинґу буде приймати нових членів без вступного до У. Н. Союза і до братства. Хорошї брати і сестри! Користайте з так рідкої нагоди. Хто еще не належить до так великої і сильної організації як наш У. Н. Союз, вступайте громадно від. обрядів чуйте себе і свої діти на добро своє і своєї родини на случай слабости або смерти. У. Н. Союза се тверда кола, котрій поможе не розвалитися і ще виплатила мілїони вдовам і сиротам, котрі гірші сельми немічним. Тому всі як один вступайте зараз нас. На тім мітинґу буде справоздание касове, вибір нового уряду на рік 1923, буде обговорюватися справу оподатковання Негайної Помочи Рідному Краєви і другі важні справи, котрі під сю пору повинні лежати на серци кождого українця і Українки. Неявившійся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — І. Гурін, предс.; І. Мончак, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 42 повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня в гали Укр. Нар. Дому під ч. 148 Гоп Ервею, точно о 1. год. На сім мітинґу має вибратись новий уряд на слідуючий рік, буде справоздание всіх урядників, як також будуть рішатись важні справи, тож упоминається всіх членів, щоб явились, бо в противнім разі член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Мельник, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від 97 повідомляє, що річний мітинґ відбудеться 17. грудня, о годі 2. пополудні в церковній гали під ч. 44 Вен Вюрен ул. Кождий член повинен явитись на мітинґу, поняже суть важні справи до полагодженя і вибір нового уряду. — М. Ірмиян, предс.; А. Ящишак, кас.; А. Хомленць, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 277 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня, о 2. годі пополудні у звичайним місци. На сей мітинґ обовязкний явитися кождий член, бо буде вибір нового уряду. є много инших важних справ до полагодженя. Котрий член не явиться, заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — П. Курко, секр.

ЮНЮ КЕНСИНГТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 296 повідомляє своїх членів і позамісцевих членів, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня о 2. годині пополудні. На тім мітинґу старий уряд буде здавати справоздание зі свого діловодства і буде вибір нового уряду на 1923 рік. Всі члени повинні прибути на означений час. Таксамо кождого члена обовязком принести як найбільше нових членів, бо У. Н. Союза приймає без вступного. І. Дирках, предс.; Г. Волошинович, секр.

ЮНЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Подається до відома членам тов. Любов, від. 370, що річний мітинґ відбудеться в неділю, 17. грудня, о годині 2. пополудні в церковній гали під ч. 127 Ніфт ул. Кождий член єсть обовязаний прибути на сей мітинґ, бо буде вибір нового уряду, як рівнож справоздание стараго урядника. Котрий член почувасть до якоїсь залеглости, мусить залагодити. Притім проситься кождого члена, щоби принимуч своїх кравам, що єсть добра нагода виписувати без вступу в члени У. Н. Союза і товариства. — Я. Швець, предс.; М. Сампара, секр.

CUNARD

НА УКРАЇНУ ЗА 12 ДНІВ.
Найшвидша водна дорога.
Виїзд під особистою орудою з безпосередними пересідками в Санктпетербурґ, Данціґу, Ґдиню, Мемелю і Лібаві на одній з найбільших і найшвидших пароходів, які відходять з Ню Йорку кождого вівторка.
Каюти для всіх третьокласних пасажирів.
МАВРИТАНІЯ, АКВІТАНІЯ, БЕРЕНҐАРІЯ
Пересилка гроший до Совітської Росії і на Україну під повною гарантією.
Також платні наперед тікети в Совітської Росії.
Жадайте книжочки.
За информацями й інформациями звертайтеся до наших агентів.

ХУСТКИ!

Маємо на складі великий вибір хусток, лїтних і зимових, ціна після номера. 61—

№ 100 Плюшова хустка з френзлями і вишиваною цвітною в кількох кольорах, розмір 36x36 цалів, ціна $9.00

№ 101 Шовкова дітна хустина, без френзлів, розмір 32x32 цалів, в цвітах, ціна $2.50

№ 102 Така сама як № 101, але з френзлями, ціна $3.50

№ 103 Зимова хустина, полняна, чорна або біла, розмір 46x46 цалів, ціна $3.50

№ 104 Зимова хустка до завивання, розмір 2x2 ярди, чорна, ціна $5.50

№ 105 Шалї гарасові лїтні, 20 цалів широкі і 2 ярди довгі, білі, чорні, сині або рудкеві, дуже гарна робота, ціна $3.50

№ 106 Шалї зимові, чорні або білі, розмір 21x60 цалів, в добрім гатунку, ціна $3.00

Замовленя враз з грішми посилайте на адресу:

EUROPEAN BAZAR,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ФАРМИ!

ФАРМА В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК

100 акрів, добрі будинки, 5 мінут до школи, 2½ милї до місточка і стациї. Ціна $3000, готівкою $2000. 86-90

Фарма в стейті Ню Джерзи, 25 акрів, дім з 6 кімнат, добра стодола, 1 кінь, 1 корова, 2 безрогі, 25 куриї. Ціна $2500, готівкою $1000.

Маю також великі і малі фарми, де самі хусте. Продаю доми і доти в Ню Брансвік, де роботи є досить. Прошу голоситися до:

WILLIAM SULEM,
Opp. Lincoln Gardens, R. 5,
NEW BRUNSWICK, N. J.

ПЕРЕД УЖИТТЮ ПО УЖИТТЮ
КРАСА СЕ БОГАТСТВО

Памятайте Панові І'Мужатки. Даром поражку як усунути з лиця волося, прищі, угри, песнники, зморщки, як дістати густе волосє і округлі груди. Голоситься особисто. Бюро отворене від 10. рано до 7. вечером.

Радимо і виказки удаємо цілком безплатно.

D. SPARROW,
Pir 11-тої улиці, Dept. (F. 3)
180 Avenue C, New York City

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Українська громада пом. гр. кат. церкві Покр. Преч. Діви Марії в Бріджпорт, Конн. пошукує ДЯКОЧИТЕЛЯ, котрий може проводити хор, представлення і школу. Треба жадувати сейчас, бо посада опущена. Платня гарна, умови. Виїзди на добру посуть любов, буде зважати від чемности і доброго характеру дяка. Зголошення треба у заст. предсіда: Леонтія Ілька, 2066 Seaview Ave Bridgeport, Conn. 90

НА ПРОДАЖ РЕСТАВРАНТ коло фабрикани. Продається причині руду до старого краю. Інформе: Ніцдаєн. Голоситися від ч. 223 W. 25th St., New York City. 85-

ДО СПРОДАНЯ ґрокерия, ресторан і кімнати і ґаражик і ґаз. Ціна дешева купити і мебелї. Голоситися під 154 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 88-

ШИФКАРТИ, пашпорти, висилка гроший справи нотарійські, чесно і тайно, особисто або листовно полагоджує

John Haniak, нотар
613 CARSON STR. S. S.
PITTSBURGH, PA.

ЖИМЧИК з одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, колїна і болїв грудий. Є можливе не від болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж каку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ С. Д. ЛЯНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносїться до генерального агента, залучивши 3-центову марку на відповідь. 38—

MIKE PEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

ЕКСТРА! 4 фотографії чудодейсних артистов виявляє кождому з таких вільної подивляючих новостий і випадків і нашлешне вам 10 ц. марками на кошта перевозки і опакованє. Пишіть сейчас на адресу: Practical Sales Co., 1219 N. Irving Ave., Desk 17, Chicago, Ill.

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найдосвідчейший електричні апарати

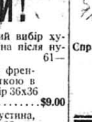

DR. G. BUKKI
58 East 93th Street,
NEW YORK CITY
ЛІЧИТЬ НЕДУГИ.
Справляє неправильність носа, уха і лиця, усуне зморщки і т. п.
Від 9. рано до 7. вечером.
В неділї 9 рано до 4-ої.
ПИШІТЬ ПО КНИЖОЧКУ.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.
Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школї або в своїй хаті від нашою дипломованою стараною, відкриття і сдача акушерії; приймають кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres. 229 E. 14th St., New York City, Телефон: Stuyvesant 933.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛЕСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділї до 4. пополудни.
111 E. 7th St., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операциї. Дає недужим безплатну порадку.
DR. B. HOHENBERG
304—2nd AVENUE,
между 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
як легких, жолудка, нирок, печінки, кишок і шкірних недуг, висилення, нервів, ревматизму, остріі нервові і хронцеві недуги.
Порада даром.
Dr. ZINS
110 E. 16St., NEW YORK
Між 4th Ave. а Irving Place.
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 9. рано до 4. попол.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧ ВЕСІЛЬ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ІНШІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th St., New York City
Telephone: Orchard 2066.